

ΜΑΝΝΑ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ

Μὲ μάτια^τσφαλιστά,
μὲ σταυρωμένα χέρια
στὸ φέρετρο κοιμᾶται
στὴ θύρα του μπροστά
προσμένουν τὰ ξεφτέρια,
κι δλο ὄωτοῦν διαβάται:

— Ποιὸς πέθανε; ἀπὸ τί:
— "Ἐν' ἄξιο παλληκάρι,
τοῦ τῶγραφεν ἢ μοῖρα . . .
Στὸν κόσμο παραιτεῖ
παντέρημο ζευγάρι:
μιὰ μάννα καὶ μιὰ χήρα.

Ἡ μάννα κι ἄν πονῆ
δὲν εἰν' ἀπελπισμένη,
κι ἄλλα παιδιὰ ἔχ' ἢ μαύρον·
μὰ ἢ χήρα ἢ ὁρφανή,
ἢ χήρα του ἢ θλιψμένη
παρηγοριὰ ποῦ θαύρη;

Κι δ κόσμος ποῦ ὄωτᾶ
μόνο τὴ χήρα κλαίει
ὅπου τὸ νοῦ της χάνει,
καὶ στὸ νεκρὸ μπροστὰ
ἔνας στὸν ἄλλον λέει:
κ' ἐκείνη θὰ πεθάνῃ!

Γοργὸς σὰν τὸ πουλὶ^τ
ἐπέρασ' ἔνας χρόνος —
Πῆρα λουλούδια λίγα,
καὶ μὲ καῦμὸ πολὺ,
ἀποσταμένος, μόνος
στὸ κοιυτῆρι ἐπῆγα,

Στὸν τάφο μοναχή,
γονατιστὴ στὸ χῶμα
καὶ μαυροφορεμένη
ἢ μάννα του ἢ φτωχὴ
μοιολογάει ἀκόμη
χλωμὴ κι ἀρρωστημένη . . .

Μὲ κτύπο ἀργὸ-ἀργὸ
ἢ νεκρικὴ καμπάνα
πίχολογῷ καὶ σβύνει —
Γονάτισα κ' ἔγῳ
κ' ἐρώτησα τὴ μάννα:
— "Η χήρα τί ἔχει γίνη;

Θὰ κοίτεται κοντὰ
στὸ γυιό σου πεθαμένη . . .
Κ' ἢ μάννα τὸ κεφάλι
κουνεῖ καὶ μ' ἀπαντᾷ:
— "Απόψε ἀσπροντυμένη
παντρεύεται καὶ πάλι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Η ΜΙΚΡΑ ΚΟΜΗΣΣΑ¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΓΙΕ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ Ε. Δ. ΡΟΪΔΟΥ

Ο Μαρκήσιος Μαλουὲ τῷ κ. Παύλῳ Β...
Εἰς Παρισίους.

Κατὰ καθηκον καὶ μετ' ἀλγούσσης καρδίας ἐρχομαι νὰ σᾶς ἔξιστορήσω τὰ καθ' ἔκαστα τῆς συμφορᾶς, τὴν ὥποιαν σᾶς ἀνήγγειλα ἥδη μετὰ τῆς δύνατῆς ἐπιφυλάξεως διὰ τοῦ τηλεγράφου. Ὡς γνωρίζετε, ὁ φίλος σας εἴχε κατορθώσει εἰς διάστημα ὅλιγων ἡμερῶν νὰ ἐκτιμηθῇ καὶ ν' ἀγαπηθῇ ὡς τέκνον παρ' ἑμοῦ καὶ τῆς κυρίας Μαλουέ, καὶ ὡς τοιοῦτο σήμερον τὸν θρηνοῦμεν.

Περιττὸν εἶναι νὰ διηγηθῶ τὰ προηγηθέντα τῆς καταστροφῆς, ἀφοῦ κάλλιστα γνωρίζετε πάσας τὰς περιπετείας τοῦ ἔρωτος τῆς ἀτυχοῦς ἐκείνης γυναικὸς πρὸς τὸν πολύκλαυστον φίλον μας. Παραλείπω καὶ τὰς μετὰ τὸν θάνατον τῆς κυρίας Πάλμας πενθίμους σκηνάς, τὰς ὥποιας ἐπεσκίασε νεώτερον πένθος.

Ἡ δικτυωγὴ τοῦ κ. Γεωργίου κατὰ τὰς ὁδυνηρὰς ἐκείνας ἡμέρας καὶ ἡ ἀποκαλυφθείσα εὐαίσθησία καὶ εὐγένεια τῆς ψυχῆς του τὸν εἴχον καταστήσει ἀκόμη προσφιλέστερον εἰς ἡμᾶς. Καὶ οὕτω ὅμως ἐπεθύμουν νὰ τὸν ἀπομακρύνω ὅσον τάχιστα ἥπο τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς, σκοπεύων νὰ ἔλθω ὁ ἴδιος εἰς Παρισίους νὰ τὸν ρίψω εἰς τὰς ἀγκάλας σας. Ἄλλ' ἐκείνος δὲν ἔστεργε νὰ ἐγκαταλείψῃ τόσον ταχέως τὸν νεόσκαπτον τάφον τῆς ἀθλίας κουμῆσσης. Ξενιζόμενος καὶ πάλιν εἰς τὸν πύργον μου δὲν ἔζηρχετο παρὰ μόνον διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ πλησίεστατον νεκροταφείον. Ἡτο μὲν ἥσυχος, ἀλλὰ τὴν ὑγείαν του ὑπέσκαπτεν ἡ λύπη. Προχθὲς ἡ σύζυγός μου τὸν παρεκίνησε νὰ συνεξέλθῃ ἔφιππος μετὰ τοῦ κ. Βρευλῆ καὶ ἑμοῦ, καὶ τοῦτο ἔπραξεν ἀπροθύμως πρὸς χάριν της. Καθ' ὅδὸν ἐπροσπάθει καὶ ἡμᾶς νὰ εὐχαριστήσῃ, μετέχων ὅσον ἥδυνατο τῆς συνομιλίας. Νομίζω μάλιστα ὅτι εἴχε κατορθώσει πρώτην

φοράν καὶ νὰ μειδιάσῃ, ὅτε κατὰ κακὴν τύχην συντήθημεν μετὰ τοῦ κ. Μωτέρην, ἵππεύοντος μετὰ δύο φίλων του καὶ δύο κυριῶν. Οὔτοι ἡκολούθουν τὴν αὐτὴν ὄδόν, ἀλλὰ βαδίζοντες ταχύτερον ἡμῶν μᾶς ἔξεπέρασαν γατεστήσαντες. Εἰς τὸ χαιρέτημα τοῦ κ. Μωτέρην οὐδὲν παρετήρησα διάφορον τοῦ συνήθους, ὥστε πολὺ ἔξεπλάγην ἀκούσας τὸν κ. Βρεύλην νὰ ψιθυρίζῃ: — Τοῦτο ἦτο ἀναίδεια καὶ ποταπότης. — Ὁ Γεώργιος, ὅστις εἶχεν ὠχριάσει κατὰ τὴν συνάντησιν, ἐστράφη ἀμέσως πρὸς τὸν κ. Βρεύλην ἐρωτῶν: — «Ποιὸν τοῦτο; Περὶ τίνος ὥμιλεῖτε; — Όμιλῷ περὶ τῆς αὐθαδείας τοῦ κ. Μωτέρην. — Παρενέβην ἀμέσως ἐπιπλήττων τὸν κ. Βρεύλην διὰ τὴν ἐριδομανίαν του, καὶ βέβαιῶν ὅτι οὐδὲ ἔγνος παρετήρησα προκλήσεως εἰς τὴν συμπεριφοράν ἡ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του κ. Μωτέρην· ἀλλ’ ὁ Βρεύλης μὲ διέκοψε κράζων. — Ἀν ἡνοιγες τοὺς ὄφθαλμους θὰ ἔβλεπες ὅτι ὁ ἀχρεὸς ἐκείνος ἔγέλασεν εἰρωνικῶς κυττάζων τὸν κ. Γεώργιον. Διατί θέλεις νὰ καταπέι ὁ φίλος μας ὑδρίν τὴν ὄποιαν οὔτε σὺ οὔτ’ ἔγὼ δὲν θὰ κατεπίνομεν; — Ηρίν τελειώσῃ ἡ φράσις αὕτη, ὁ Γεώργιος ἐδίκει καλπάζων τὸν κ. Μωτέρην.

— Ἐτελλάθης; εἶπα εἰς τὸν Βρεύλην, ὅστις ἔζητε νὰ μὲ κρατήσῃ, τί σημαίνει αὐτή σου ἡ ἔφεύρεσις; — Σημαίνει ὅτι ἡτο ἀνάγκη νὰ εὑρωμεν μίαν οἰανδήποτε διασκέδασιν διὰ τὸν δυστυχῆ φίλον μας, τὸν ὄποιον κατατρώγει ἡ λύπη. Χωρὶς νὰ γάσω κατέρον εἰς ἀπάντησιν ἀπεσπάσθην ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Βρεύλη καὶ ἔτρεξα κατόπιν τοῦ Γεώργιου. Ἀλλ’ ὁ ἵππος του ἦτο ταχύτερος τοῦ ιδίου μου, ὥστε ἀπειγον ἀκόμη περὶ τὰ ἑκατὸν βήματα, ὅταν ὁ φίλος μας ἔφθασε τὸν κ. Μωτέρην, ὅστις βλέπων αὐτὸν ἐρχόμενον εἶχε σταματήσει. Μοὶ ἐφάνη ὅτι ἀντηλάχησαν ὄλιγα τινὲς λέξεις, καὶ εὐθὺς ἔπειτα εἶδον τὸν Γεώργιον ὑψοῦντα τὴν μάστιγά καὶ διὰ τὴν ῥάπτικόντα κατὰ μέσον πρόσωπον τὸν κ. Μωτέρην, μόλις δὲ ἐπροφθάσαμεν ὁ κ. Βρεύλης καὶ ἔγω νὰ τοὺς γωρίσωμεν.

Μετὰ τοιαύτην σκηνὴν ἀδύνατον ἦτο ν’ ἀποσθηθῆ ἡ μονομαχία. Οἱ δύο συνοδοὶ τοῦ κ. Μωτέρην μᾶς συνωδεύσαν εἰς τὸν πύργον πρὸς κανονισμὸν τῶν ὄρων αὐτῆς. Ἡ ἐκλογὴ τοῦ σπλου ἀνήκειν ἀναντιρρήτως εἰς τὸν ῥάπτικόντα, βλέποντες ἐν τούτοις τοὺς μάρτυρας αὐτοῦ διστάζοντας ἡ ἀδιαφοροῦντας περὶ ταύτης, ἡρωτήσαμεν περὶ τούτου τὸν κ. Γεώργιον, ὅστις ἐπροτίμησεν ἀμέσως καὶ ἀδιστάκτως τὸ ξίφος. — «Διχτὶ τὸ ξίφος, ἡρώτησεν ὁ κ. Βρεύλης, ἐνῷ σὲ γνωρίζω καλλιστὸν σκοπευτήν; Εἰσαι ἄρα βέβαιος ὅτι μεταχειρίζεσθαι καλλίτερα τὸ ξίφος; Πρόσεξε, δι’ ὄνομα Θεοῦ, μὴ γελασθῆς, διότι πρόκειται περὶ ταύτης, ἡρωτήσαμεν περὶ τούτου τὸν κ. Γεώργιον, ὅστις ἐπροτίμησεν ἀμέσως καὶ ἀδιστάκτως τὸ ξίφος. — «Διχτὶ τὸ ξίφος, ἡρώτησεν ὁ κ. Βρεύλης, ἐνῷ σὲ γνωρίζω καλλιστὸν σκοπευτήν; Εἰσαι ἄρα βέβαιος ὅτι μεταχειρίζεσθαι καλλίτερα τὸ ξίφος; Πρόσεξε, δι’ ὄνομα Θεοῦ, μὴ γελασθῆς, διότι πρόκειται περὶ τούτου, ἀπεκρίθη ἡσύχως ὁ Γεώργιος, ἀλλὰ προτιμῶ τὸ ξίφος, ἐφ’ ὅσον εἴναι τοῦτο δυνατόν». Ταῦτα ἀκούσαντες ἐδικαιούμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς εὐτύχημα τὴν ἀποδοχὴν παρὰ τῶν μαρτύρων τοῦ ξίφους· ὥρα δὲ τῆς συναντήσεως ὡρίσθη ἡ ἐνάτη τῆς ἐπιούσης.

Καθ’ ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ὁ κ. Γεώργιος ἐπέδειξε ἀταραξίαν καὶ ἐκ διαλειμμάτων εὐθυμίαν, ἥτις ἔξεπληγτε πρὸ πάντων τὴν κυρίαν Μα-

λουέ, εἰς τὴν ὄποιαν ἀπεκρύπτομεν τὸ τελευταῖον ἐπεισόδιον. Ὁ φίλος σας ἐπεσύρθη τὴν δεκάτην. Ἰδὼν ὅτι εἶχεν ἀκόμη φῶς τὰ μεσάνυκτα ἐπῆλθον εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὥθου μενος ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης μου καὶ τίνος ἀνησυχίας. Ἐκείνος ὅμως ἦτο ἡσυχώτατος καὶ ἐσφράγιζεν ἐπιστολάς, τὰς ὄποιας μοὶ ἔδωκε λέγων. — «Ἐτελείωσα τὰς ὄποιεις μου, καὶ τώρα θὰ κιμηθῶ μακαρίως».

Πρὶν τὸν καλονυκτίσια ἔθεωρησα καθηκόν μου νὰ δώσω εἰς αὐτὸν συμβουλάς τινας περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ξίφους, τὰς ὄποιας ἤκουεν ἀπροσέκτως καὶ διέκοψεν αἰφνιδίως τείνων μοι τὸν βραχίονα — «Ἐξετάσατε, εἶπε, τὸν σφυγμὸν μου». Οὔτος ἦτο τῷ διάντης κανονικώτατος ἀποδεικνύων πραγματικὴν τοῦ φίλου μας τὴν γαλήνην καὶ εὐδιαθεσίαν. Τὸν ἡσπάσθην καὶ τὸν ἀφῆκα νὰ κοιμηθῇ.

Τὴν ἐπιούσαν πρὸ τῆς ἐνάτης εὐρισκόμεθα ὁ κ. Γεώργιος, ὁ κ. Βρεύλης καὶ ἔγὼ εἰς τὸν ὄρισθέντα τόπον, ὅπου προσῆλθε σχεδόν συγχρόνως ὁ κ. Μωτέρηνς μετὰ τῶν δύο μαρτύρων του. Τόποιόν τῆς ὑδρεώς καθίσταντας ματαίαν πᾶσαν ἀπόπειραν διαλαχαγῆς, ὃ δὲ ἀγώνις ἤρχισεν ἀμέσως. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς παρετηρήσαμεν ὁ κ. Βρεύλης καὶ ἔγὼ μετ’ ἀπειργάπτου ἀπορίας καὶ ἀγωνίας, ὅτι ὁ κ. Γεώργιος, ὁ ἐπιμείνας εἰς τὴν προτίμησιν τοῦ ξίφους, ἦτο τελείως ἀπειρός τοῦ χειρισμοῦ αὐτοῦ. Τὴν διασταύρωσιν τῶν λεπίδων διεδέχθη σκία μόνον συμπλοκῆς, κατὰ δὲ τὸν τρίτον ξιφισμὸν ὁ φίλος μας κατέπεσε φέρων θανάσιμον τραῦμα εἰς τὸ στῆθος. «Οταν τὸν ἐσκήωσα εἰς τὰς ἀγκάλας μου ὁ θάνατος ἐπήρχετο ταχύς, μόλις δὲ ἐπρόσθισε νὰ σφίξῃ τὴν χειρά μου καὶ νὰ μὲ εἶπῃ: «Εἰπέτε εἰς τὸν Παῦλον ὅτι τὸν ἀγαπῶ, ὅτι δὲν θέλω νὰ μ’ ἐκδικηθῇ καὶ ὅτι ἀπέθανα εύτυχης».

Οὐδὲν ἔχω νὰ προσθέσω εἰς τὴν ἀνωτέρω διήγησιν, τὴν ίκανῶς μακράν καὶ ἔτι μᾶλλον ὀδυνηράν. Ἐνόμισα καθηκόν μου νὰ σᾶς ἐκθέσω πάσας τὰς λεπτομερείας ταύτας, ὅπως δυνηθῆτε νὰ παρακολουθήσετε μέχρι τῆς τελευταίας αὐτοῦ στιγμῆς τὸν βίον τοῦ φίλου, τὸν ὄποιον τόσον πολὺ καὶ τόσον δικαίως ἡγαπήσατε. Γνωρίζετε ἡδη τὰ πάντα καὶ αὐτὰ ἀκόμη, οσα δὲν έθεωρησα ἀναγκαῖον νὰ σᾶς εἴπω.

«Ο φίλος μας ἀναπαύεται πλησίον της. Πιστεύω, Κύριε, ὅτι θὰ ἔλθετε καὶ σᾶς περιμένω. Θὰ κλαύσω μόνον τὴν ικανῶ τύχην τῶν δύο τούτων φιλάττων ὄντων, τῶν ἐξ ίσου ἀγαθῶν καὶ ἐρασμίων, τὰ ὄποια εἰς τὸ ἀνθρώπινον τελείωτος κατέβαλεν ὁ ψυχικὸς πόνος.

Η ΖΩΗ ΕΝ ΕΠΑΡΧΙΑΙ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Διὰ τὸν ἐπαρχιακὸν βίον ἡ Μεγάλη ἑδδομῆς ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα. Δι’ αὐτῆς δὲ βαρύς καὶ κοπιώδης βίος τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, καθ’ ἣν τὰ σώματα καὶ σι ψυχὴ ὑπεβλήθησαν εἰς τοὺς μέχρις ἀποκτηνώσεως μέχρις τῆς σπορᾶς καὶ τῆς καλλιεργείας, καὶ εἰς τὴν ἀμειλικτὸν νηστείαν, ἀποκτὰ μικρὰν ἀνεστί, ἀφοιστεῖται ὅλην τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα εἰς τὸν ἔμερον